

DLI-NOTAT

13. juni 2005/RS

DLI-notat om EU's åbning for international handel med tjenesteydelser (GATS)

Den 2. juni 2005 offentliggjorde EU et forhandlingsoplæg til en yderligere åbning af de europæiske markeder for tjenesteydelser for WTO lande uden for EU. Dette er en del af de igangværende Doha-runde forhandlinger.

Kommissionens generaldirektorat for ekstern handel forslår også i dette nye forslag til GATS forhandlingerne, at *offentlig uddannelse* for alle 25 EU lande helt undtages. Som de skriver i deres forslag: "*All member States: only privately funded services*"¹, hvilket derfor også betyder at privat uddannelse indgår i forhandlingerne. Kommissionen opsætter for nogle af medlemsstaterne kriterier fordelt efter de forskellige sektorer og de forskellige "modes".

GATS forhandlingerne inddeles i 4 forskellige leveringsformer; de såkaldte "modes 1 - 4". Ifølge Erhvervs og Byggestyrelsen indgår følgende i de forskellige modes:

1. *Grænseoverskridende levering (for eksempel telefonisk rådgivning eller international transport)*
2. *Forbrug i et andet land (for eksempel turisme eller studieophold)*
3. *Handelsmæssig personbevægelse (for eksempel etablering af bankvirksomhed i et andet land ved hjælp af nøglepersonale fra moderselskabslandet)*
4. *Midlertidig personbevægelse (for eksempel udstationering af rådgivere på kortere kontrakter)*

På uddannelsesområdet har Kommissionen valgt at beskrive de enkelte medlemsstaters tilbud inden for sektorerne "*Primary Education Services*" (A), "*Secondary Education Services*" (B), "*Higher Education Services*" (C), "*Adult Education Services*" (D) og "*Other Education Services*" (E).²

Inden for hver sektor, med undtagelse af "*other education Services*", har hovedparten af medlemsstater valgt ikke at sætte nogen restriktioner for adgangen til at tilbyde privat uddannelse inden for mode 1 – 3. Det vil sige, at udenlandske udbydere uden nogle begrænsninger har adgang til markederne. Dog har bl.a. Cypern, Finland, Malta, Sverige og Slovenien ikke indgået nogen forpligtelser, og har derfor frihed til at agere som de ønsker. Enkelte lande har yderligere opsat specifikke krav til de udenlandske udbydere af uddannelse. Eksempelvis stiller Frankrig specielle krav til nationalitet, men med mulighed for at opnå autorisation gennem nationale myndigheder. Tilsvarende stiller Polen det specielle krav til ved privat udenlandsk udbudt uddannelse, at de ikke kan opnå offentlig støtte.

¹ Communication from the European Communities and their member states, *Conditional revised Offer*, (http://europa.eu.int/comm/staffdir/html/legal_en.htm) p. 217

² Kommissionen afsnit om uddannelse findes på pp. 217-228 (http://europa.eu.int/comm/staffdir/html/legal_en.htm)

DLI-NOTAT

På universitetsniveauet ("Higher Education Services") stiller flere lande inden for mode 3 skærpende krav. I Tjekkiet, Ungarn og Slovakiet skal der fx søges om speciel autorisation og i Spanien og Italien skal universiteterne godkendes af de nationale parlamenter. I kategorien "anden uddannelse" ("Other Education Services") har hovedparten af medlemsstaterne ikke indgået nogen forpligtelser, og kan derfor agere frit.

Inden for mode 4 ønsker de fleste lande ikke at indgå forpligtelser. Omvendt noteres det, at Danmark på universitetsniveauet forbeholder sig ret til stille krav til undervisernes nationalitet.

Da EU forhandler på samtlige 25 EU landes vegne, er det tanken af dette forhandlingsoplæg skal bruges på WTO topmødet i december i Hong Kong.